

el Periòdic BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

Pere Brachfield
Pàg ► 2

El contracte és la millor protecció legal per al proveïdor

Elena Redondo
Pàg ► 3

Reptes empresarials per afrontar el procés de modernització de la contractació pública

Jaime Mesas
Pàg ► 3

Consultori fiscal

Pressions alcistes de curt termini per al cru. Però molt baixistes en el mitjà termini (i això és una molt bona notícia)

Àlex Fusté
@AlexfusteAlex

Economista en Cap Andbank

He decidit començar a rebaixar el meu rang objectiu per al preu del cru, passant de del rang anterior de US\$ 90-120pbl, a un de nou de 90-110pbl. Una tímida rebaixa inicial del límit superior, però ja els avanço més revisions a la baixa en tots dos límits si tot continua evolucionant de la mateixa manera en el tauler de joc de l'energia global. Aquí estan els arguments de suport per a aquesta visió, que afavoriria tant a l'economia europea ni andorrana, com als mercats financers.

De curt termini, només veig dos factors que poden mantenir elevat el preu del cru

1er factor alcista pel preu del cru a curt termini: la Unió Europea (UE) continua treballant per a imposar sancions al petroli rus: la UE continuar discutint els detalls d'una sisena ronda de sancions a Rússia, amb un nou paquet que continua incloent la prohibició de les importacions de petroli rus, però que Hongria continua frenant mentre busca garanties sobre els seus propis subministraments d'energia. Els funcionaris de la UE estan pressionant públicament a Hongria per que canviï la seva posició, i apunten ja a una cimera pel 31 de maig com el moment per a un acord sobre una prohibició gradual del petroli rus. Alemanya, amb independència del que decideixi Brussel·les, planeja deixar d'importar petroli rus aquest cap d'any, fins i tot si la UE no accepta la prohibició. Funcionaris alemanys treballen per

«alliberar-se» de la dependència russa i diuen que els acords amb proveïdors alternatius estan progressant (la UE ja està rebent enviaments de petroli de la Reserva Estratègica de Petroli (SPR) dels Estats Units, amb dos petroliers de cru amb alt contingut de sofre que es dirigeixen en aquests moments a Itàlia i els Països Baixos). Els funcionaris alemanys creuen que poden resoldre els problemes logístics en els pròxims sis o set mesos. I es que el petroli rus ara (només) representa al voltant del 12% del consum de petroli alemany, molt per sota del 25% que representava tot just abans de la guerra. Si la nova ronda de sancions de la UE prohibeix la compra de petroli rus, senzillament haurem de competir pel cru internacional restant, i això mantindrà elevats els preus, sense descartar un impuls addicional a curt termini per sobre del rang especificat.

Passa a la pàgina següent

Pàg ► 4

• El COA entrega els diplomes olímpics als participants a Tokio, Beijing i FOJE

Lacte es va tenir lloc a la seu social d'Andbank amb la ministra de Cultura i Esports

Pàg ► 4

• El turisme ajuda a la recuperació econòmica que agafa embranzida

El turisme ajuda a la recuperació econòmica que agafa embranzida

Pàg ► 4

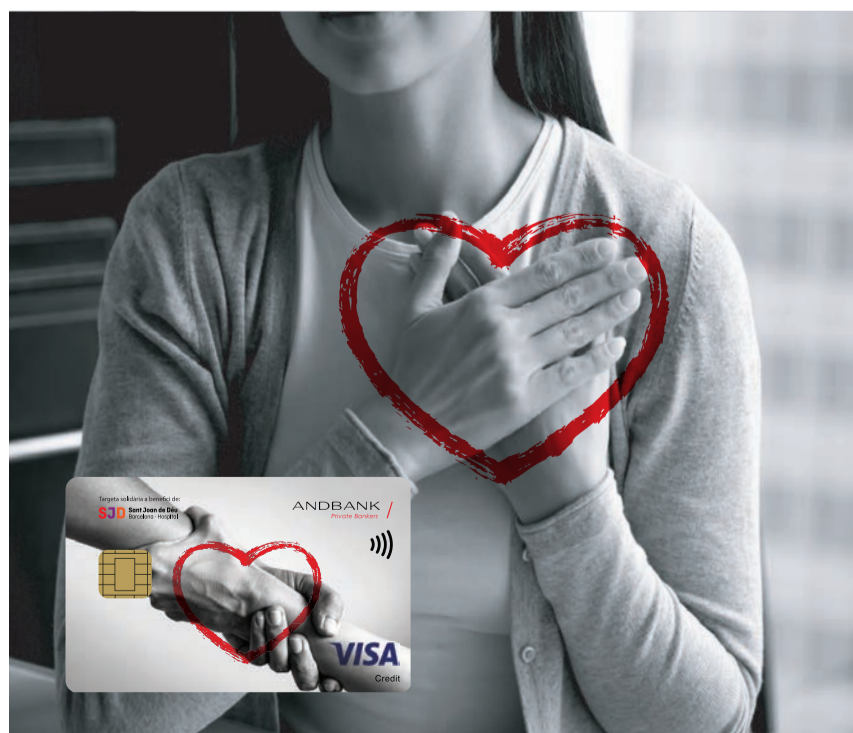
• L'IPC de l'abril se situa al +6%

Continua a l'alça per l'augment del preu de l'electricitat, el lloguer i el petroli

Pàg ► 4

• La CMH estudiarà la demanda de la CEA per congelar els lloguers

Filloy recorda que encara hi ha una 'situació de tensió' al mercat i cal negociar

Pensada amb el cap, feta amb el cor

Nova targeta solidària Andbank

Podràs donar una part de tu a una bona causa, perquè el 25 % de la comissió d'emissió i manteniment anirà destinat a l'hospital Sant Joan de Déu. A més, gaudiràs de tots els avantatges de les nostres targetes, com ara els descomptes en benzineres o les nostres assegurances.

A benefici de:
SJD Sant Joan de Déu
Barcelona · Hospital

ANDBANK /
Private Bankers

Ve de la pàgina anterior

Zon factor alcista pel preu del cru a curt termini: El processament de les refineries de cru a la Xina cau a 12,66 milions de bpd a l'abril, el nivell més baix de dos anys, però això està a punt de canviar en les pròximes setmanes. La disminució va ser impulsada per l'última ronda de lockdowns (la Xina ha tancat activitat equivalent al 40% del PIB) com a part de la política de Covid zero del país, tot i que les refineries independents estan preparades per a augmentar les tarifes a mesura que es relaxen les restriccions. Quelcom previst per a l'1 de juny.

De mig termini, veig cinc factors poderosos que pressionaran fortament a la baixa el preu del cru:

1) L'Iran estaria disposada a duplicar les exportacions de petroli si hi ha suficient demanda, segons comentaris d'un alt funcionari de la Companyia Nacional de Petroli Iraniana. També va comen-

tar que l'Iran farà el màxim esforç per recuperar la seva quota de mercat de cru i reactivar als seus clients. L'Iran produeix uns 4,46 milions de bpd, i exporta 1 milió de bpd a l'estranger, però el ministre de Petroli de l'Iran va dir aquesta setmana que el país planeja augmentar la seva producció a 6 milions de bpd de cara al 2027, i començar a augmentar les exportacions ràpidament aquest any, el que suposaria un important element de relaxació pels preus. Cal entendre que aquests comentaris es produeixen enmig de les últimes converses sobre l'acord nuclear, amb negociacions recents entre funcionaris de la UE i iranians que van millor de l'esperat. El ministre d'Afers exteriors de la UE, Josep Borrell, va dir que les converses del seu equip amb funcionaris iranians estan sent «prou positives com per a justificar la reobertura de les converses amb Teheran sobre el seu retorn a l'acord nuclear de 2015». Les negociacions, que havien desenvolupat les línies generals d'un

acord, van estar en suspens durant algun temps a causa de l'espínol tema de la designació terrorista per al Cos de la Guàrdia Revolucionària de l'Iran per part dels Estats Units. Ara per ara sembla difícil que els Estats Units accepti eliminar l'etiqueta de terrorista del IRGC. Però també es cert que la baixíssima valoració de Biden per part de l'electorat es deu a que els americans han de pagar casi 5 dòlars per cada galó de fuel.

2) Veneçuela estableix l'objectiu de triplicar la seva producció de petroli enguany. De fet, els enviaments iranians a Veneçuela ja són un 48% més alts que la xifra de tot l'any 2021 i es deu a que Caracas treballa per a barrejar el seu cru espès per a l'exportació. Veneçuela va produir 697,000 bpd al març, però els funcionaris apunten a un retorn a ~2 milions de bpd enguany. Encara que això sembli optimista, dependrà de l'actitud política més flexible de Veneçuela i Occident. Quelcom que sembla factible.

3) L'Àrabia Saudita i l'Iraq també planen augmentar la capacitat de producció en els pròxims anys, mitjançant nous treballs en els camps de la zona neutral amb Kuwait. L'agència Platts ha informat que l'Àrabia Saudita vol expandir producció fins als 13,4 milions de bpd per a finals de 2026, enfront de la capacitat actual de 12 milions bpd (encara que avui està produint només 10,4 milions de bpd donades les seves expectatives que l'oferta mundial superi la demanda aquest any). Fos com fos, estariem parlant de 1,4 milions de barrils més de capacitat diària, i de 3 milions de barrils més de venda al dia per al 2026-2027. Un autèntic salt d'oferta global.

4) Els volums d'esquist dels Estats Units podrien tornar als nivells anteriors a la pandèmia a l'octubre. Els analistes d'energia esperen que els nivells d'utilització dels oleoductes des de la conca Permian i la costa del Golf aconseguixin el seu nivell anterior a la pandèmia, que era del 77%, ja a l'octubre, i

augmenti fins als ~80% per al cap d'any (enfront del 70% actual). Això vol dir que la producció des de Permian va a ritme per assolir els 5,7 milions de bpd previstos per a l'any vinent. I es que el nombre de plataformes petrolíferes en el Permian ha augmentat ja un ~14% en el que va de l'any, amb cada cop més empreses d'energia discutint plans de captació de capital per a agregar noves plataformes i impulsar la producció.

5) La UE s'està preparant per a relaxar els seus estàndards ambientals a mesura que s'allunya del petroli rus. El FT informa que sota un pla emergent provocat per la necessitat que el bloc s'allunyi del petroli rus, la UE permetria a les empreses construir nous projectes eòlics i solars sense la necessitat d'una avaluació d'impacte ambiental. Això podria reconduir demanda energètica i omplir el buit que deixaria el petroli rus.

Espero que la informació proporcionada l'ajudi a esclarir el seu horitzó econòmic.

El contracte és la millor protecció legal per al proveïdor

Pere Brachfield
@PereBrachfield

Soci director de Brachfield & Asociados Abogados

Tot i que el Codi de Comerç espanyol estableix que els contractes mercantils seran vàlids i produiran l'obligació i acció en judici, qualsevol que sigui la manera i l'idioma en què se celebren, com tal que consti la seva existència per algun dels mitjans que el Dret civil tingui establerts, els contractes verbals no són aconsellables ja que l'article 51 del Codi de Comerç diu que la declaració de testimonis no serà per si mateixa bastant per provar l'existència d'un contracte la quantia del qual excedeixi de 1.500 pessetes (les referències a pessetes encara figuren en el codi, encara que s'entendran substituïdes pel seu equivalent en euros, és a dir, 9,02 euros), a no concorre amb alguna altra prova.

Conseqüentment, abans de redactar un contracte amb un client és convenient assessorar-se amb especialistes, posar-ho tot en el tex, fer-ho complet i detallat, i és recomanable posar totes les condicions que després es podran utilitzar contra el deutor si no paga. Les condicions de pagament han d'estar ben determinades en el redactat del contracte de manera clara i precisa. D'altra banda, és imprescindible identificar amb tota claredat la persona que actua en nom i representació de cadascuna de les parts: identitat i capacitat, apoderament. S'ha de descriure amb absoluta claredat l'objecte del contracte o els serveis que es constitueixin i indicar la delimitació clara de la data d'entrada en vigor i la durada del contracte. Qualsevol modificació contractual ha de fer-se constar per escrit.

Al contracte es poden incloure les clàusules penals de pagament d'interessos moratoris i despeses de cobra-

ment; el tipus d'interès que es pacti en el contracte no necessàriament ha de correspondre amb l'interès de demora vigent amb base a la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, ja que es pot pactar un interès moratori superior al legal. Així mateix, en aplicació al disposat a la citada Llei 3/2004, es pot incloure una clàusula de reserva de domini. Una altra de les clàusules imprescindibles al contracte és la de resolució anticipada del mateix si el client no compleix. La clàusula de resolució contractual és molt efectiva ja que, en cas d'impagament per part del comprador, el venedor està facultat per resoldre unilateralment el contracte. A més, en alguns casos és molt positiu afegir una clàusula de retenció de la mercaderia en cas d'impagament de les factures vençudes o una clàusula de devolució de les mercaderies ja lliurades pel creditor. Una clàusula summament útil en cas d'impagament és la de submissió a la jurisdicció del creditor. D'aquesta manera, en cas d'incompliment per part del deutor, el creditor podrà pledejar en la seva jurisdicció territorial, fet que resulta més avantatjós i econòmic, salvo que la demanda sigui a través d'un procediment monitori o procediment canviari, ja que en aquests casos no serveix la renúncia expressa del deutor, i cal interposar la demanda en el jutjat del seu domicili.

Una mesura que pot protegir els interessos del creditor és incloure en el contracte subscrit per les parts una clàusula en la qual s'expressi la voluntat de sotmetre les eventuals diferències que es presentin a la decisió del tribunal arbitral. L'arbitratge, com el procediment judicial, és un mitjà de solució de conflictes, si bé és menys formal i solemne, la solució del conflicte és decidida per l'àrbitre o àrbitres neutrals, i sorgeix de la voluntat de les parts. La persona que exerceix de jutge és l'àrbitre o àrbitres neutrals, específic-

ament nomenats per les seves condicions i qualitats. El procediment arbitral és una manera ràpida de resolució de conflictes, existint un termini legal màxim de sis mesos, comptats des del dia següent al que es produeixi la notificació de la seva acceptació com a àrbitres a les parts. Sense perjudici que les diferents Corts Arbitrals acostumen a dictar laude en terminis més reduïts, al voltant dels tres mesos. El laude arbitral és la decisió final de l'àrbitre per resoldre la controvèrsia que s'ha sotmès a la seva consideració per les parts. Els àrbitres es pronunciaran en el laude sobre les costes, que recauen en la part incomplidora, existint la possibilitat de ser distribuïdes entre les dues parts. Un cop protocolaritzat, el laude té el mateix valor que un sentència judicial. El laude serà executat segons les normes legals vigents per a l'execució forçosa de la sentència.

En el moment de redactar un contracte, és convenient que el proveïdor

pensi en el pitjor que li pugui passar i posar clàusules per evitar que passi el pitjor, o si passa el pitjor, almenys estar blindats contractualment. Val la pena assenyalar que l'article 57 del Codi de Comerç indica que: «Els contractes de comerç s'executaran i compliran de bona fe, segons els termes en què fossin fets i redactats, sense tergiversar amb interpretacions arbitràries el sentit recte, propi i usual de les paraules dites o escrites, ni restringir els efectes que naturalment es derivin del mode amb què els contractants haguesin explicat la seva voluntat i contret les seves obligacions». L'existència de clàusules que protegeixin al creditor és molt important ja que l'article 59 estableix un règim *in favor debitoris* en cas d'ambigüitats en el contracte quan diu que: «Si s'originessin dubtes que no puguin ser resolts segons l'establert en l'article 2 d'aquest Codi, es decidirà la qüestió a favor del deutor». És convenient a més, conservar la documenta-

ció que s'ha denominat per la doctrina com tractes preliminars o preparatoris al precontracte o contracte que es produeixen com són la sol·licitud per part del comprador d'una oferta, l'oferta enviada pel proveïdor, les contraofertes, els estudis tècnics realitzats, etc. Conseqüentment, s'ha de recordar que els tractes preparatoris són aquells actes que es realitzen per discutir i preparar un contracte, però no obliguen a la celebració d'aquest, però que poden ser útils en cas de litigi ja que permeten demostrar la relació contractual.

Les clàusules penals han d'establir que, si el deutor no compleix degudament amb les seves obligacions, a més del principal del deute, haurà de pagar unes determinades quantitats al creditor –una sanció econòmica– com a conseqüència del seu incompliment. Les clàusules penals també tenen un efecte dissuasori de l'impagament, atès que el morós s'ho pensarà dos cops abans d'incomplir aquest tipus d'obligacions, ja que és conscient que sortirà perjudicat econòmicament. Per tant, les clàusules penals serveixen per motivar el deutor –tocant el seu punt dèbil, la butxaca– a complir puntualment amb els seus pagaments. A menys que es pacti una altra cosa al contracte, la pena convencional substitueix a la indemnització per danys i perjudicis ocasionats per l'incompliment del deutor. No obstant això, es pot pactar la pena convencional com a complementària a la indemnització per danys i perjudicis, per la qual cosa el creditor pot reclamar l'import nominal del deute, la quantitat convinguda en la clàusula penal i els interessos moratoris. El creditor té llibertat contractual per establir les clàusules penals que consideri oportunes, no obstant això, segons les circumstàncies i el grau d'incompliment del morós, els tribunals poden atenuar les penalitzacions pactades o inclús modificar-les.

Amb l'estipulació contractual de la reserva de domini es pot evitar que un morós sense escrúpols no només no efectui el pagament dels béns al creditor, sinó que a més els vengui a un tercer de bona fe, lucrant-se amb la venda. També s'evita que els béns siguin embargats per un tercer creditor que reclami judicialment el seu deute. A més de la reserva de domini es pot incloure una clàusula resolutòria del contracte, en la qual s'estableix que, si el deutor incompleix l'obligació de pagament de qualsevol dels terminis, el creditor podrà retirar-li l'objecte venut i quedar-se amb la totalitat –o part– dels imports ja pagats com a indemnització pel desgast sofert pel bé.

Reptes empresarials per afrontar el procés de modernització de la contractació pública

Elena Redondo

Sòcia de Cases & Lacambra

El passat 12 de maig va ser aprovada la nova Llei de contractació pública a Andorra. L'aplicació pràctica d'aquesta nova Llei suposarà l'inici d'un profund procés de transformació del sector públic i consegüentment de les fórmules i processos organitzatius de les empreses que habitualment contracten amb aquest sector. Aquesta norma és un nou exemple del camí que ha iniciat Andorra per adaptar el seu ordenament jurídic al marc normatiu comunitari i és evident que la capacitat d'adaptació de les empreses andorranes a aquesta realitat incidirà directament en la seva competitivitat.

Cal recordar que mitjançant la contractació pública, les administracions públiques, i en general el sector públic, han trobat la via de prestació i gestió de determinats serveis de forma indirecta. Dins aquest conjunt d'ens públics cal incloure també les empreses públiques i altres organismes que en definitiva seran considerats poders adjudicadors. És a dir, subjectes que en prendre les seves decisions i canalitzar-les en un procés de contractació pública, aquestes decisions es materialitzaran en l'execució d'obres, provisió de subministraments i prestació de serveis.

Però això no és nou, la normativa en matèria de contractació pública prèvia ja establia aquest marc necessari per a l'execució dels citats serveis, no obstant, aquesta normativa necessitava ser objecte d'una profunda revisió, per garantir sense reserves el compliment dels principis de publicitat, concurrència, no discriminació, igualtat de tracte, proporcionalitat i transparència.

Per tal d'avançar en l'observança

d'aquests principis, la nova Llei de contractació pública implicarà que el sector públic segueixi i acceleri el camí cap a la digitalització i la transformació tecnològica. A més de l'aprovació de normes adaptades als requeriments abastament marcats per la Unió Europea, la planificació de processos i implantació de noves eines en els diferents ens públics serà transcendent per a que l'aplicació d'aquest nou model de contractació esdevingui un exercici total de

transparència per part de tots els ac-

tors, públics i privats. I d'aquesta manera, no únicament aquesta transformació tecnològica serà un repte per al sector públic. Les empreses licitadores hauran d'adaptar la seva organització interna i els seus processos a aquesta nova realitat, on aquest repte, fins i tot pot esdevenir una oportunitat per a la internacionalització del teixit empresarial del país. Així, l'exercici d'aquest principi de transparència ha de tenir com a punt de partida una publicitat adequada que

arribi a tots els empresaris i les tècniques incorporades en la nova Llei de contractació pública han de garantir la racionalització dels recursos, per tal de reduir els costos associats a la contractació pública.

Un altre dels objectius a garantir amb la nova norma és assegurar la rendibilitat financera dels contractes públics. En un moment on el preu de determinats materials va a l'alça i ens trobem davant un escenari on les revisions salarials poden posar en risc determina-

des concessions, és essencial garantir la possibilitat de revisar el preu del contracte, sobretot en contractes públics que s'executen amb horitzons temporals llargs.

Aquesta observança de la rendibilitat financera dels contractes públics ha estat objecte de reivindicacions històriques en matèria de regulació, i és necessària si volem aconseguir una participació privada en determinats projectes d'infraestructures necessaris pel país. El desplegament de la nova regulació hauria de tenir com a objectiu materialitzar aquesta oportunitat, així com construir models de col·laboració públic-privada d'infraestructures, habituals a Europa. L'atracció de capital privat només serà possible si les taxes de rendibilitat són adequades.

Una altre de les consideracions a fer sobre la transformació del marc de contractació pública és la simplificació de la càrrega administrativa. Per tal que les PIME puguin accedir de forma més equitativa i justa a la contractació pública, la reducció de la càrrega administrativa és essencial, a fi de millorar l'accés a les licitacions i incrementar la seva transparència. No podem oblidar que les Petites i mitjanes empreses són el motor de l'economia andorranesa i consegüentment contribueixen de forma clau en el manteniment de l'ocupació al nostre país.

Finalment destacar que l'entrada en vigor de la nova norma, llarga i complexa, pot generar un increment de la litigiositat en l'àmbit de la contractació pública, per això és important el desplegament efectiu de certs mecanismes. L'existència d'un òrgan administratiu, raonablement independent i que exerceixi les seves funcions de forma eficient i amb terminis curts, sobretot en relació amb la resolució de consultes dels licitadors pot ser un d'ells. La Junta de Contractació Administrativa hauria de materialitzar aquests objectius i la participació del sector privat en la mateixa ja és un bon punt de partida.

Consultori fiscal

Jaime Mesas

Aquesta setmana volem compartir amb els lectors la resposta de la Consulta del Departament de Tributs i de Fronteres (d'ara en endavant, DTF) número CV0239-2022, del 29 de març del 2022, en relació amb la consideració i la localització dels serveis prestats per via electrònica i serveis de formació.

La societat consultant (en endavant, la Societat) és una entitat, l'objecte social de la qual són, entre altres activitats, les següents: prestació de serveis d'orientació acadèmica i professional, i per a la inserció al mercat laboral, la creació, gestió i explotació d'una borsa de treball, activitats de formació en competències, dirigides a centres educatius, particulars i empreses, l'assessorament acadèmic, professionals, i

en recursos humans i la certificació de perfils professionals.

En aquest sentit, la Societat sol·licita sobre el lloc de localització a efectes de l'Impost General Indirecte dels serveis de formació a particulars establerts a Espanya, des de la seu de la seva activitat, ubicada al Principat d'Andorra.

En aquest sentit, el DTF estableix que en relació amb la qüestió sobre les normes de localització de l'impost aplicables a les formacions que presenta la consultant, tal com s'ha pronunciat el Departament de Tributs i de Fronteres en diverses ocasions mitjançant les respostes vinculants CV0205-2021, emesa en data 10 de juny del 2021, i CV0219-2021, emesa en data 10 de setembre del 2021, en el cas que la consultant efectués el servei de formació telemàticament, per aplicar correctament les normes de localització, s'ha de clarificar si el servei prestat per la consultant és un servei de formació o si es tracta d'un servei prestat per via electrònica. Amb caràcter general, en els

casos en què la intervenció del formador és accessòria i poc recurrent, tindrà la consideració de serveis prestats per via electrònica. Quan sigui necessària la intervenció del formador amb una determinada recurrència, el servei es qualificarà com a formació.

D'acord amb el que s'ha mencionat en el paràgraf anterior, quan el servei reuneixi les característiques d'un servei de formació, per determinar si aquests serveis es localitzen en territori andorrà s'haurà de tenir en compte el que preveu la norma a l'article 44, als apartats 3 i 7.c:

«Article 44. Lloc de realització de les prestacions de serveis. Regles especials

S'entenen prestats al territori andorrà els serveis següents:

[...]

3. L'accés a manifestacions culturals, artístiques, esportives, científiques, educatives, recreatives o similars, com fires o exposicions, i els serveis accessoris al mateix, sempre que el destinatari sigui un empresari o professional actuant com a tal i dites manifestacions tinguin lloc efectivament en el territori andorrà.

[...]

7. Els que s'enuncien a continuació, quan es presten materialment en territori andorrà i el seu destinatari no és un empresari o professional actuant com a tal:

[...]

c) Els serveis relacionats amb manifestacions culturals, artístiques, esportives, científiques, educatives, recreatives, jocs d'atzar o similars, com fires o exposicions, incloent els serveis d'organització i altres serveis accessoris.

[...]

De conformitat amb aquests preceptes, si el servei consisteix en formació, amb independència de la condició del destinatari (empresari o professional que actua com a tal o no) i del lloc on estigui establert aquest destinatari, el servei es localitzarà en territori andorrà i, en conseqüència, aquest servei estarà subjecte a l'impost.

D'altra banda, quan el servei tingui la consideració de servei electrònic, és a dir, s'emmarqui per les seves característiques en la definició prevista a l'article 43.3.d de la Llei, s'haurà de considerar la regla general prevista a l'article 43.2.1, que diu el següent:

«Article 43. Lloc de realització de les

prestacions de serveis. Regles generals

2. No s'entenen realitzats en territori andorrà, els serveis que s'enumeren a continuació quan el seu destinatari no és un empresari o professional actuant com a tal i està establert o té el seu domicili o residència habitual fora del Principat d'Andorra, excepte que la utilització o explotació efectives dels serveis es produeixin en territori andorrà:

[...]

l) Els serveis prestats per via electrònica.

[...]

Per tant, el DTF determina que quan es tracti de serveis per via electrònica prestats per la consultant a destinataris que no siguin empresaris o professionals que actuen com a tals, establerts fora del Principat d'Andorra, no es localitzaran en territori andorrà sempre que la seva utilització o explotació efectiva no es produeixi en territori andorrà i, per tant, no estaran subjectes a l'Impost General Indirecte. Altrament, quan els destinataris d'aquest servei siguin empresaris o professionals que actuen com a tals no establerts en territori andorrà, aquest servei tampoc no es localitzarà en territori andorrà, i aleshores no estarà subjecte a l'Impost General Indirecte.

El COA entrega els diplomes olímpics als participants a Tokio, Beijing i FOJE

El Comitè Olímpic Andorrà (COA) va lliurar la setmana passada, a la seu social d'Andbank, els diplomes i pins de participació del CIO als atletes, tècnics i FIS equipment que van participar en els Jocs Olímpics de Tokio i Beijing i al Festival de la Joventut Europea (FOJE) a Vuokatti 2022. A més, també es va entregar els premis econòmics als dos atletes que van participar en aquest festival i que van obtenir un resultat més baix de la vuitena

posició.

A l'acte hi van assistir la ministra de Cultura i Esports, Sílvia Riva; el secretari d'Estat d'Esports, Justo Ruiz; el sotsdirector general de Banca País d'Andbank, Josep Maria Cabanes; el president del COA, Jaume Martí; i el director del COA, Jordi Orteu, així com membres de la Federació Andorrana d'Esquí (FAE), de la Federació d'Atletisme, la Federació de Canoe-Caiac i alguns dels esportistes participants en els jocs. Pel que fa als esportistes, dels

Jocs Olímpics de Tokio va assistir Mònica Dòria; dels Jocs Olímpics de Beijing, hi va assistir Cande Moreno, Maeva Estevez, Irineu Esteve i Joan Verdú; i quant al Festival de la Joventut Europea hi va assistir Gina del Rio, Iria Medina i Quim Grioche.

Durant l'acte també es va fer el lliurament de dos xecs a les esquiadores Gina del Rio i Iria Medina de 4.500 i 3.000 euros, respectivament, per la classificació aconseguida al festival amb el quart i setè lloc de del Rio

i amb el quart lloc de Medina. Els xecs són una recompensa a la feina feta que s'atorga segons els barems que estipula cada Comitè Olímpic Nacional. D'altra banda, la FAE va voler retre homenatge a dues persones de l'equip d'esquí de fons que han donat molt suport tant a l'equip tècnic com als esportistes, com són Calor Zoller i Laura Orgué, els quals han dedicat molt de temps perquè els resultats fossin els millors i han estat un gran referent per a tothom.

El turisme s'afegeix a la recuperació econòmica i la construcció es manté com el sector més dinàmic

La Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra (CCIS) ha fet públiques les conclusions dels resultats de l'enquesta de clima empresarial corresponent al segon semestre de 2021, en la 50a edició. Aquest informe inclou també una anàlisi dels resultats anuals de l'exercici 2021 i les expectatives dels empresaris de cara al primer semestre de l'any 2022. De l'informe se n'extreu que l'economia andorrana ha agafat embranzida durant la segona meitat de l'any 2021 i els primers mesos de 2022, afavorida per la menor incidència de la pandèmia i l'aixecament progressiu de les restriccions a la mobilitat i la interacció social. En aquest context, la reactivació de la demanda turística, sobretot del turisme de proximitat, ha contribuït a una millora gradual dels negocis, que s'ha fet extensiva també a les branques més perjudicades per la Covid-19, com és el cas del comerç i l'hoteleria, que han començat a recuperar-se i a impulsar el conjunt de l'activitat del país, que continua liderada per la construcció.

Tanmateix, la recuperació econòmica encara és incompleta i es fa efectiva amb grans diferències sectorials. La construcció es manté com el sector més dinàmic de l'economia, amb un ritme d'activitat que supera àmpliament els nivells pre-pandèmia. La in-

dústria i els serveis no turístics, que han estat menys afectats per les restriccions sanitàries, ja han normalitzat del tot, o gairebé del tot, l'activitat en relació amb el 2019, mentre que els sectors més vinculats al turisme i més exposats a la interacció social (com ara

l'hoteleria, la restauració, el comerç, les agències de viatges, el transport de viatgers i les activitats culturals i d'oci) es recuperen més lentament i continuen allunyats de les xifres d'activitat habituals.

Sobre les expectatives sobre el termini necessari per recuperar el nivell de facturació d'abans de la pandèmia, l'enquesta recull, que en termes globals, milloren les expectatives en relació amb el termini necessari per recuperar el volum de facturació previ a la pandèmia. En línia amb aquest clima empresarial més favorable, destaca el fet que el 21,9% del total d'empreses afirmen que ja han aconseguit el nivell d'ingressos previs a la crisi sanitària i, addicionalment, que el 16,5% d'empreses sostenen que la facturació no s'ha vist afectada per la pandèmia (el doble que el gener de 2021). Pel que fa a les empreses que veuen difícil recuperar la facturació prèvia a la Covid-19 i hauran de tancar el negoci, el percentatge baixa des del 7,7% del gener de 2021 fins al 4,1% del gener de 2022.

De cara a l'any 2022, les perspectives apunten a la continuïtat del dinamisme econòmic andorrà, si bé hi ha riscos a la baixa vinculats entre si com poden ser la inflació, les disruptcions en les cadenes de subministrament o els impactes de la guerra d'Ucraïna, els quals són comuns a la resta d'economies europees i que podrien moderar el vigor de la recuperació.

L'IPC de l'abril se situa al +6%

La variació anual de l'Índex de Preus de Consum (IPC) del mes d'abril del 2022 és del +6,0%, segons va publicar la setmana passada el departament d'Estadística, respecte al +1,0% que hi va haver l'abril del 2021. Quant a la inflació subjacent, se situa al +2,6% amb relació al mateix mes de l'any anterior. D'aquesta manera, l'IPC mostra un comportament alcista com a resultat de les variacions observades en els grups de béns i serveis. Concretament, l'IPC del març va ser del +4,9%. Aquest creixement de la inflació ve donat principalment per un augment en el preu de l'electricitat i del lloguer de l'habitatge principal; dels productes frescos, ja que passen del +7,6%, el mes passat, al +9,8%; i dels productes petrolers que passen del +48,0%, el mes passat, al +51,9%.

Pel que fa a l'IPC avançat d'Espanya d'abril se situa al +8,4%. En cas de confirmar-se, disminuiria 1,4 punts respecte a la variació registrada al mes de març. Aquest decreixement és a causa de la desacceleració dels preus de l'electricitat i dels carburants. Cal destacar, el creixement dels preus dels aliments i begudes no alcohòliques. L'IPC avançat de França del mes d'abril del 2022 se situa al +4,8%. En cas de confirmar-se, augmentaria tres dècimes respecte a la variació registrada al mes de març. Aquest increment de la inflació és a conseqüència d'una acceleració en els preus dels serveis, dels aliments i dels productes manufacturats. Amb la mateixa tendència alcista, l'energia (que inclouen els productes petrolers), augmenten considerablement respecte al mateix mes l'any anterior.

La Comissió Nacional de l'Habitatge estudiarà 'en quina mesura s'aplica' la demanda de la CEA sobre la congelació dels lloguers

Després que la Confederació Empresarial Andorrana (CEA) proposés la setmana passada la retirada progressiva de la congelació dels lloguers per tal d'incentivar la construcció, el ministre de Territori i Habitatge, Víctor Filloy, ha manifestat que la proposta s'ha d'analitzar en el si de la Comissió Nacional d'Habitatge, així com en la Taula Nacional d'Habitatge, «i veure en quina mesura s'aplica». Des del Govern, però, són favorables a mantenir la «protecció» envers la població que té més necessitat, tot i que «hem de definir en quina mesura i amb quin calat». El ministre ha reconegut que ara com ara «és evident que encara hi ha una situació de tensió en el mercat». Partint d'aquesta base, per tant, «encara hem de mantenir una certa protecció de les persones i les famílies». Ara bé, ha assegurat que això no és obstacle perquè es pugui «negociar» la flexibilitat d'aquesta protecció de la mateixa manera que es va fer l'any passat, donant la possibilitat de negociar aquells contractes que venien prorrogats des del 2019 per un període de cinc anys i amb un augment del preu del lloguer limitat al 10%. Per la seva banda, i en relació amb la demanda de la CEA sobre l'augment dels sous, el ministre de Presidència, Economia i Empresa, Jordi Gallardo, ha reiterat que el Govern ha de trobar una mesura justa i equilibrada pel que fa al paquet de mesures. En aquest cas, ha confessat que sobre la taula hi ha dos actors que defensen interessos legítims, però que són oposats. «La patronal defensa que l'increment dels salaris no ha de ser tan gran com el que planteja el Govern i els sindicats plantegen que l'increment no és suficient», ha expressat el ministre.